

1. ชื่อผลงาน : ลดความคลาดเคลื่อนในการจัดยา โดยใช้หลักการ Human Factors Engineering “ศาสตร์ในการจัดสภาพงานให้เหมาะสมกับคนทำงาน” ในห้องจ่ายยาผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลระยอง
2. คำสำคัญ : ความคลาดเคลื่อนในการจัดยา
3. สรุปผลงานโดยย่อ : ศาสตร์การจัดสภาพงานให้เหมาะสมกับคนทำงาน สามารถนำมาใช้เพื่อลดความคลาดเคลื่อนในการจัดยาได้
4. ชื่อผู้ประสานงานและสมาชิกทีม : นางสาวกนกวรรณ แสงสว่าง เจ้าพนักงานเภสัชกรรมปฏิบัติงาน และเจ้าหน้าที่ห้องจ่ายยาผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลระยอง โทรศัพท์ 2153
5. เครื่องชี้วัด : อุบัติการณ์เกิดความคลาดเคลื่อนในการจัดยา
6. ปัญหาและสาเหตุโดยย่อ (มูลเหตุจูงใจ) : จากข้อมูลความคลาดเคลื่อนทางยาของโรงพยาบาลระยองในปี พ.ศ. 2556 ถึงปี พ.ศ. 2560 พบว่า ความคลาดเคลื่อนในการจัดยา ณ ห้องจ่ายยาผู้ป่วยนอก ยังมีแนวโน้มสูงเกินข้อกำหนด เพื่อลดความคลาดเคลื่อนในการจ่ายยาและให้เกิดความปลอดภัยต่อผู้ป่วยมากที่สุด จึงวิเคราะห์หาสาเหตุการเกิดความคลาดเคลื่อนในการจัดยาพร้อมทั้งหาแนวทางปรับปรุงระบบ เพื่อลดจำนวนความคลาดเคลื่อนดังกล่าว
7. กิจกรรมการพัฒนา : จากการเก็บข้อมูลความผิดพลาดในการจัดยา พบประเด็นที่ผิดพลาดสูง จึงวางระบบป้องกันความคลาดเคลื่อนในการจัดยาโดยใช้หลักการ Human Factors Engineering “ศาสตร์ในการจัดสภาพงานให้เหมาะสมกับคนทำงาน” ดังนี้
  - 1) “*ผิดความแรง*” ระบุความแรงของยาที่ผิดบ่อยขึ้นก่อนชื่อยา ทั้งในฉลากยาและป้ายชื่อยาที่ชั้นยา และเปลี่ยนสีป้ายชื่อยาตรงชั้นยาให้มีสีแตกต่างกัน
  - 2) “*ผิดรูปแบบ*” ระบุรูปแบบของยา (Dosage form) ที่ผิดบ่อยขึ้นก่อนชื่อยาในฉลากยา
  - 3) “*ผิดคน*” จัดวางใบสั่งยาและซองยาในตำแหน่งที่มองเห็นชื่อผู้ป่วยได้ชัดเจน
  - 4) “*ผิดชนิด*” จัดทำป้ายเตือนสีส้มระบุคำว่า “...ชื่อยา... ระวังสลับกับ ...ชื่อยา...” ติดที่ชั้นยา
  - 5) “*ผิดจำนวน*” ติดสติ๊กเกอร์บอกจำนวนเม็ดยาที่ไม่ใช่ยาแผงละ 10 เม็ด พร้อมกับติดสูตรคูณ เช่น แม่ 14 แม่ 28 เพิ่มตรงชั้นยา กรณีแบ่งยาแบ่งบรรจุออกจากซอง ให้เขียนระบุจำนวนยาที่เหลือไว้หน้าซองยาที่ถูกแบ่งออก และจัดใส่ไว้ในกล่องแยกที่จัดไว้ให้ตามช่องใส่ยา
8. การวัดผลและผลของการเปลี่ยนแปลง : เปรียบเทียบอุบัติการณ์การจัดยาผิด ก่อนและหลังวางระบบ พบว่ามีค่าลดลงร้อยละ 18.35 (จากการเก็บข้อมูลรอบละ 3 เดือน พบจัดยาผิดจาก 994 ครั้ง ลดลงเหลือ 881 ครั้ง)
9. บทเรียนที่ได้รับ :
  - 1) คำนึงถึงคนทำงานเป็นสำคัญ ในการวางระบบให้สอดคล้องกับการทำงาน
  - 2) พัฒนาเครื่องมือที่ง่ายต่อการทำงาน
  - 3) ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้ร่วมงาน ในการช่วยกันวางระบบพัฒนางาน